

Uitspraak

De klachtencommissie (hierna te noemen de commissie) heeft kennis genomen van de klacht van <naam klager>, wonende te <woonplaats>. De klacht is gericht tegen een beslissing tot vrijheidsbeperking genomen door <naam verweerster 1>, klinisch psycholoog en <naam verweerster 2>, algemeen arts (hierna te noemen verweerders).

Verloop procedure

- Klachtenformulier van <klager>, ontvangen op 27 februari 2020;
- Verweer met bijlagen van <verweerders>, ontvangen op 5 maart 2020.

De telefonische hoorzitting heeft plaatsgevonden op 20 maart 2020, alwaar klager en verweerders in de gelegenheid zijn gesteld om een mondelinge toelichting te geven. Klager werd telefonisch bijgestaan door een tolk.

Klager heeft de klachtencommissie geen toestemming gegeven voor dossierinzage.

De klacht

De klacht richt zich tegen de vrijheidsbeperking en mogelijk nog te volgen andere consequenties die gebaseerd zijn op een urinecontrole waarbij klager positief getest is op alcohol.

Ontvankelijkheid

De commissie verklaart de klacht ontvankelijk op grond van art. 10:1 jo. 10:3 sub x Wvvgz en op grond van de Klachtenregeling Wvvgz van GGNet.

Standpunten klager, zakelijk en verkort weergegeven

Bij een urinecontrole op 11 februari jl. is er positief getest op alcohol. Klager stelt dat hij geen alcohol gebruikt heeft en dat er sprake moet zijn van een fout. Door de positieve urinecontrole zijn al zijn vrijheden ingetrokken en mogelijk heeft dit consequenties voor zijn proefverlof. Klager vindt dit onterecht.

Standpunten verweerster, zakelijk en verkort weergegeven

Algemeen

Klager verblijft sinds januari 2017 in FPA de Boog te Warnsveld, in het kader van transmuraal verlof binnen een hem opgelegde TBS maatregel met verpleging. Op dit moment verblijft klager in de Boog in het kader van een door het Ministerie verleend proefverlof. In verband met de TBS-titel valt klager onder de eindverantwoordelijkheid van de Dr. S. Mesdagkliniek. Daarnaast is ook Tactus Reclassering betrokken bij het toezicht op de gestelde proefverlofvoorwaarden.

Klager is bekend met een paranoïde waanstoornis met een nog meer ontregeld beeld door middelengebruik. In het kader van de TBS maatregel zijn er verschillende afspraken gemaakt met als doel het stabiliseren van het toestandbeeld en het tegengaan van recidive.

Tijdens de opname wordt gezien dat klager wantrouwend is en zijn beperkingen heeft op intellectueel gebied. Het ontbreekt klager aan probleembesef en -inzicht. Klager heeft expliciete afspraken nodig om zich op adequate wijze op te kunnen stellen naar begeleiders. Hij moet er regelmatig aan herinnerd worden dat hij zich ook aan de afspraken en richtlijnen vanuit de TBS kliniek dient te houden, zoals bijvoorbeeld de medewerking aan urine controles. Klager heeft vaker bewezen onbetrouwbaar te zijn in het nakomen van afspraken en opvolgen van aanwijzingen, zijn gedrag is niet bespreekbaar met hem.

Ten aanzien van de positieve urinecontrole en de ingetrokken vrijheden

In oktober 2019 is klager ook al eens positief getest op alcohol. Na een hertest bleek het toen om een vals positieve test te gaan. In februari 2020 was er opnieuw sprake van een positieve urine controle op alcohol. Ook dit keer is er een hertest gedaan, deze was opnieuw positief en dus bevestigd. Er is overleg geweest met de klinisch chemicus en deze meldde dat er geen enkele twijfel kon bestaan over het gebruik van alcohol.

Hierop hebben verweerders de Mesdagkliniek en de reclassering ingelicht over de positieve urine controle. Conform de in het behandelplan vastgelegde afspraken zijn de vrijheden van klager hierop ingetrokken. Klager bleef het gebruik van alcohol ontkennen. Dit werd door de behandelaar van klager van de Mesdagkliniek als zorgelijk benoemd. De Mesdagkliniek maakt een officiële waarschuwing op die aan klager is overhandigd en binnenkort nog tijdens een bezoek zal worden doorgesproken. Inmiddels is het vrijhedenbeleid weer hervat in de zin dat vanwege het corona beleid er momenteel voor alle patiënten alleen begeleide vrijheden worden toegestaan.

Verweerders stellen dat middelengebruik tegen de achtergrond van de psychiatrische problematiek van klager als een hoog risico situatie wordt zien. In dit kader zijn specifiek afspraken gemaakt met klager vanuit de Mesdagkliniek en ook met de staf van FPA de Boog. De vrijheden zijn, conform de afspraken, na de positieve controle ingetrokken. Klager blijft het gebruik van alcohol, zelfs na de bevestigde hertest ontkennen. Dit wordt door zowel de Mesdagkliniek als de reclassering en FPA de Boog gezien als een risico. Er wordt daarom met name extern vorm gegeven aan risicomanagement, aangezien klager zelf geen redenen ziet om specifieke afspraken te maken.

Hoorzitting

Tijdens de hoorzitting hebben klager en verweerders hun standpunten nader toegelicht.

Controles op middelengebruik vinden onaangekondigd en at random plaats. Door urinecontrole kan op diverse middelen worden getest. In het risicoprofiel van klager spelen zowel alcohol als drugs een rol. Het gebruik van een blaastest is in deze situatie niet aangewend maar kan eventueel ook worden ingezet bij concrete verdenking op gebruik en/of bij terugkeer van verlof.

Klager heeft tijdens de hoorzitting nogmaals benadrukt dat hij geen alcohol heeft gebruikt en dat de positieve uitslag dus niet kan kloppen. Klager denkt dat het komt omdat hij de zondag ervoor chocolade ijs heeft gegeten en dat de test door het ijs positief was. Klager wil graag dat dit gecontroleerd wordt door weer chocolade ijs te eten en daarna opnieuw een urinecontrole te doen. Zijn trots is gekrenkt door deze situatie. Klager is daarnaast ook bang voor de consequenties die de positieve urine controle zal hebben op zijn tbs maatregel.

Verweerders hebben tijdens de hoorzitting verklaard dat vanwege de eerdere vals positieve test in oktober 2019 en de overtuigende ontkenning van klager is besloten tot een hertest. Toen deze ook positief terugkwam, is er zekerheidshalve ook nog overleg geweest met de klinisch chemicus. Deze heeft bevestigd dat de waardes dermate hoog zijn, dat er geen twijfel mogelijk is over alcohol gebruik. De gedachte van klager dat dit veroorzaakt zou zijn door het eten van een chocolade ijs, klopt niet met deze waardes. Bovendien hebben andere patiënten op de groep ook van dat ijs gegeten en zij hadden geen positieve UC. De lab-uitslagen van de tests zijn in het behandeldossier van klager opgenomen.

Beoordeling

De commissie oordeelt, gelet op de stukken en het besprokene tijdens de hoorzitting, als volgt.

Met betrekking tot de uitvoering van urinecontroles overweegt de commissie als volgt. De commissie is van oordeel dat uit de stukken en het besprokene ter zitting voldoende duidelijk is geworden dat deze interventie als controlemiddel nodig is. Daarnaast acht de commissie het aannemelijk dat de test en de hertest zullen hebben aangetoond dat door klager alcohol is gebruikt in dusdanige hoeveelheid dat dit niet door het eten van chocolade ijs verklaard kan worden. Nu klager de commissie geen toestemming voor dossierinzage heeft gegeven heeft hij zijn stellingen terzake van onjuist danwel onzorgvuldig handelen niet onderbouwd.

De verklaringen van verweerders geven de commissie geen redenen om aan te nemen dat er fouten zijn gemaakt in de gevolgde procedure rond de urine controle.

Geoordeeld wordt daarom dat er op inhoudelijk goede gronden vrijheidsbeperkingen jegens klager zijn toegepast. Er waren afspraken gemaakt tussen klager, de Van Mesdagkliniek, de reclassering en FPA de Boog over wat de consequenties zijn van een positieve urinecontrole. Voor zover de commissie kan nagaan is dit ook duidelijk aan klager gecommuniceerd. Daarnaast zijn de vrijheden nadat de aangewezen stappen (hercontrole, multidisciplinair overleg, bespreking en waarschuwing richting klager) zijn gezet, onder begeleiding weer opgestart. Hiermee is proportioneel, subsidiair en doelmatig gehandeld.

De klacht over het intrekken van vrijheden op basis van de uitslagen van deze urinecontrole wordt daarom ongegrond verklaard.

Conclusie

De commissie acht op grond van bovenstaande overwegingen de klacht met betrekking tot het intrekken van vrijheden op grond van een positieve urinecontrole **ongegrond**.

Op 3 april 2020 vastgesteld door de commissie:

mr. L. Bos, voorzitter;

E. Lemmen, psychiater;

L. van Velzen-Vermaas, cliëntvertegenwoordiger.

Namens de commissie:

M.T. Averagesch-Wilbrink
ambtelijk secretaris

Deze uitspraak wordt naar de Raad van Bestuur van GGNet gestuurd alsmede naar de geneesheer-directeur en de Inspectie voor de Gezondheidszorg.

Tegen deze uitspraak van de klachtencommissie kan op grond van art. 10:7 Wvvgz beroep worden ingesteld bij de Rechtbank binnen zes weken na kennisneming van de uitspraak.